

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความทั่วไป

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่า รัฐบาลไม่สามารถที่จะจำกัดการกระทำอยู่ในขอบเขตของกิจการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบ ความปลอดภัยของประเทศ ความยุติธรรม และกิจการต่างประเทศเท่านั้น หากยังมีหน้าที่อื่น ๆ อีกหลายประการ รัฐบาลจำเป็นต้องรับผิดชอบทางด้านเศรษฐกิจและสวัสดิภาพของสังคมด้วย หน้าที่ในทางเศรษฐกิจ ของรัฐบาลย่อมแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า แนวความคิดของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม (Laissez-Faire) เสื่อมความนิยมลงไป การดำเนินกิจการของรัฐมีส่วนสำคัญมากในระบบเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economy) รัฐได้เข้ามามีบทบาทในการจัดควบคุมกิจกรรมด้านอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมหลายประเภท เช่น การผลิตพลังงาน การชลประทาน การคมนาคมขนส่ง กิจการอุตสาหกรรมหนักและอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นไปในลักษณะที่รัฐเข้ามาดำเนินการเองทั้งหมด หรือเข้าร่วมทุนกับเอกชน เรียกว่า "รัฐวิสาหกิจ" (Public Enterprise) แต่ละลักษณะวิธีจะอำนวยผลทางเศรษฐกิจไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้แล้ว การริเริ่มและมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางประเภท รัฐมักจะอาศัยเหตุผลทางการเมืองมากกว่าเหตุผลทางเศรษฐกิจ ดังนั้น จึงมีอิทธิพลทางการเมืองเข้าไปพัวพันอยู่ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้รัฐวิสาหกิจไม่สามารถแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจได้อีกทั้งยังทำให้รัฐวิสาหกิจกลายเป็นสถาบันที่พิกฟิงของนักการเมืองและข้าราชการที่อายุครบเกษียณ

ในประเทศไทย ขอบเขตและกิจกรรมของรัฐวิสาหกิจนับได้ว่ากว้างขวางมาก มูลค่าของทรัพย์สินทั้งสิ้นตามราคาทุนในบัญชีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ มีมากกว่า ๑๘๐,๐๐๐ ล้านบาท รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญต่อรัฐวิสาหกิจมาก ดังจะเห็นได้จากการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจตั้งแต่แผนพัฒนาฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๙) รัฐได้จัดสรรเงิน

งบประมาณเพื่อทำการพัฒนา รัฐวิสาหกิจมีมูลค่า ๘,๖๕๓.๓๙ ล้านบาท โดยมุ่งเน้นหนักไปในด้านส่งเสริมกิจการสาธารณูปโภค ได้แก่ รถไฟ ท่าเรือ เป็นต้น ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๔) งบประมาณในการพัฒนา รัฐวิสาหกิจเพิ่มเป็น ๘,๘๕๘.๓๔ ล้านบาท และเพิ่มเป็น ๑๕,๕๑๓ ล้านบาท ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๙)

ผลของการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจไทยที่ผ่านมาโดยทั่วไป ส่วนใหญ่ประสบกับความล้มเหลวและขาดทุน เช่น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๐ โรงงานกระสอบ กระทรวงการคลัง ขาดทุน ๑๘,๔๕๓ และ ๑๔,๗๒๒ ล้านบาท โรงงานกระดาษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม ขาดทุน ๓๔,๕๔๕ และ ๗,๙๗๙ ล้านบาท ตามลำดับ ในขณะที่การประกอบการผลิตสินค้าประเภทเดียวกันของเอกชน มีผลกำไร ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น การขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน แต่อย่างไรก็ตามยังมีรัฐวิสาหกิจบางประเภทดำเนินการมีผลกำไรและเป็นแหล่งรายได้ของรัฐบาล เช่น ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑ ถึงฉบับที่ ๓ รัฐมีรายได้จากรัฐวิสาหกิจสาขาเกษตร ๒๘๓.๖๐, ๓๐๘.๒๐ และ ๕๐๙.๒ ล้านบาท และ รัฐวิสาหกิจสาขาอุตสาหกรรม ประมาณ ๑,๙๗๐.๔๐, ๒,๖๘๓.๔๐ และ ๔,๖๕๖.๕๐ ล้านบาท ตามลำดับ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐวิสาหกิจได้ตกเป็นเป้าหมายโจมตีของบุคคลหลายฝ่าย ทั้งที่สนับสนุนและคัดค้านไม่เห็นด้วยกับการที่รัฐเข้ามาดำเนินการวิสาหกิจ ซึ่งเป็นการยากที่จะวินิจฉัยคำตอบได้อย่างแน่ชัด โดยส่วนมากแล้ว รัฐวิสาหกิจมีส่วนผูกพันเกี่ยวข้องกับระบบการเมืองมาก ดังปรากฏเป็นข่าว่า "ล้มแผนกู้เงินรัฐวิสาหกิจ กลัวขัดใจทหาร" และยังคงกล่าวว่าในรัฐวิสาหกิจมีนายทหารนั่งเป็นพระอันดับ^๑

ในประเทศญี่ปุ่นก็เช่นเดียวกัน การแทรกแซงในกิจการต่าง ๆ ของรัฐ ในรูปแบบของรัฐวิสาหกิจมีอยู่ทั่วไป ในแต่ละปีรัฐบาลญี่ปุ่นได้จัดสรรเงินงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย

^๑ ธรรมกิจ, หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ หน้า ๑.

ในกิจการรัฐวิสาหกิจจำนวนมาก ดังเช่น ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕ รัฐบาลได้จัดสรร
 เงินงบประมาณเพื่อรัฐวิสาหกิจเป็นจำนวน ๑๘,๕๔๔,๗๐๐ ล้านบาท และเพิ่มเป็น
 ๕๘,๐๓๔,๓๐๐ ล้านบาท ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๒๑ จากผลการดำเนินงานในช่วงสิบปีที่
 ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่า รัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร รัฐวิสาหกิจบาง
 ประเภทประสบความสำเร็จล้มเหลวขาดทุน โดยเฉพาะรัฐวิสาหกิจในความควบคุมของรัฐบาลท้องถิ่น
 ซึ่งมีจำนวน ๗,๐๗๔ แห่ง ในจำนวนรัฐวิสาหกิจทั้งสิ้น ๗.๑๕๒ แห่ง (นับสิ้นสุด มีนาคม พ.ศ.
 ๒๕๑๘) นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้นมา จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๑ รัฐวิสาหกิจในความ
 ควบคุมของรัฐบาลท้องถิ่น ขาดทุนโดยเฉลี่ยปีละ ๖๕.๒๔ พันล้านบาท

นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจบางประเภทที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมากก็
 ประสบภาวะการขาดทุนเช่นเดียวกัน คือ JNR^๑ โดยในช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๑
 ขาดทุนเป็นมูลค่าทั้งสิ้นประมาณ ๕,๕๓๑.๖๐ พันล้านบาท เฉลี่ยปีละ ๙๖๐.๕๖ พันล้านบาท
 ขณะเดียวกัน รัฐวิสาหกิจบางประเภท โดยเฉพาะที่ดำเนินการเป็นแบบผูกขาด คือ JTSC^๒
 ดำเนินกิจการมีผลกำไรและส่งเป็นรายได้ให้กับรัฐในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๑ ประมาณ
 ๕,๐๐๑.๕๕ พันล้านบาท เฉลี่ยปีละ ๔๑๖.๗๔ พันล้านบาท แต่อย่างไรก็ตาม ระบบรัฐวิสาหกิจ
 ญี่ปุ่น ได้ตกเป็นเป้าหมายวิจารณ์กันโดยทั่วไป โดยเฉพาะในกิจการที่เป็นรัฐวิสาหกิจท้องถิ่น
 การแทรกแซงของอิทธิพลทางการเมือง และอื่น ๆ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าระบบรัฐวิสาหกิจมีบทบาทอย่างมากในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
 การลงทุนในรัฐวิสาหกิจมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากรัฐวิสาหกิจบางประเภทเป็น
 กิจการผูกขาด เช่น โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง และ JTSC นอกจากนี้ ยังเปรียบ
 เเสมือนอุตสาหกรรมที่เป็นตัวนำให้เกิดอุตสาหกรรมอื่น (Leading Sector)

---

^๑JNR : Japanese National Railways.

^๒JTSC : The Japan Tobacco and Salt Public Corporation.

การที่ประเทศจะบรรลุเป้าหมายในทางเศรษฐกิจ สิ่งที่จะขาดเสียมิได้ คือความมีเสถียรภาพทางการเงิน รวมทั้งสถานะการณการเงินภายในประเทศและเงินสำรองระหว่างประเทศ บทบาทของรัฐบาลก็จะมีผลกระทบต่อดุลการชำระเงินทั้งในทางตรงและทางอ้อม เช่น พหุติกรรมการใช้จ่ายในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

ดังนั้น ในการศึกษาเปรียบเทียบ บทบาทรัฐบาลไทยกับญี่ปุ่น วิเคราะห์ในเชิงผลกระทบต่อดุลการชำระเงินนี้ เป็นการศึกษาอีกด้วยอย่าง เปรียบเทียบรัฐบาลไทยของประเทศที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจแบบเกษตรกรรม กับประเทศที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรม เพื่อที่จะทราบว่า รัฐบาลไทยมีส่วนทำให้สภาวะดุลการชำระเงินทวีความรุนแรงมากขึ้นหรือลดน้อยลงเพียงใด นอกจากนี้ ยังเป็นแนวทางในการพัฒนารัฐบาลไทยในประเทศไทยได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์และขอบเขตการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งศึกษาถึงผลกระทบต่อของรัฐบาลไทยเปรียบเทียบกับรัฐบาลญี่ปุ่น ในด้านที่มีผลต่อดุลการชำระเงิน ในการศึกษาเฉพาะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สามารถทำให้เข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ได้ดีขึ้น ในปัจจุบัน ปัญหาเรื่องดุลการชำระเงินเป็นปัญหาที่สำคัญประกอบทั้งรัฐบาลไทยมีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ทำการติดต่อกับค้าขายกับประเทศญี่ปุ่นเป็นเวลานาน สินค้าที่นำเข้าส่วนใหญ่ก็มาจากประเทศญี่ปุ่น ดังนั้น ในการศึกษาเปรียบเทียบของรัฐบาลไทยกับญี่ปุ่นในเชิงผลกระทบต่อดุลการชำระเงินนี้ ทำให้ทราบถึงกิจกรรมในรัฐบาลไทยของประเทศทั้งสองที่เกี่ยวข้องกับภาคต่างประเทศได้ถูกต้องยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

๑. เพื่อให้ทราบว่าระบบรัฐบาลไทยและญี่ปุ่น มีส่วนสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อดุลการชำระเงินมากหรือน้อยเพียงใด

๒. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ทำให้ระบบรัฐบาลไทย มีผลกระทบต่อดุลการชำระเงิน นั่นคือ ต้องการจะทราบว่า ระบบรัฐบาลไทยและญี่ปุ่น ต้องพึ่งพาภาคต่างประเทศมากหรือน้อยเพียงใด

๓. เพื่อแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่แตกต่างกันระหว่างระบบรัฐบาลไทยและญี่ปุ่น เพื่อจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาระบบรัฐบาลไทยในอนาคต

สำหรับขอบเขตของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รัฐวิสาหกิจไทยจะทำการศึกษารัฐวิสาหกิจ ตามคำจำกัดความของ พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๒^๑ หมายถึง การประกอบธุรกิจหรือวิสาหกิจใดที่ใช้ทุนของรัฐบาลทั้งสิ้น หรือที่รัฐบาลร่วมทุนอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ โดย

๑. จะทำการศึกษาในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๑๑ โดยแบ่งขั้นตอนออกเป็นสองระยะ คือ ระยะก่อนวิกฤตการณ์น้ำมัน (ก่อนปีงบประมาณ ๒๕๑๗) และระยะหลังวิกฤตการณ์น้ำมัน (ปีงบประมาณ ๒๕๑๘ เป็นต้นมา) สาเหตุที่สำคัญสืบเนื่องมาจาก ภายหลังจากปีงบประมาณ ๒๕๑๐ มีการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจที่มีความสำคัญขึ้นคือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๑๒) และการประปานครหลวง (พ.ศ. ๒๕๑๖)

๒. การแบ่งแยกประเภทของรัฐวิสาหกิจ จะถือหลักการแบ่งแยกตามสาขางานที่ปฏิบัติโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓. ทำการศึกษารัฐวิสาหกิจในส่วนเฉพาะที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียงเท่านั้น มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๕ แห่ง

ในส่วนของระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นนั้น ทำการศึกษารัฐวิสาหกิจในความหมายที่ว่า "รัฐวิสาหกิจ"^๒ หมายถึงกิจการที่จัดการ โดยส่วนของรัฐบาล หรือองค์การของรัฐบาล หรือบริษัทของรัฐ และ/หรือ กิจการนั้นรัฐบาลร่วมทุนกับบริษัทเอกชน แต่รัฐบาลร่วมทุนอยู่

---

^๑ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจไทย รวมพระราชบัญญัติพระราชกฤษฎีกาและประกาศของคณะปฏิวัติเกี่ยวกับการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย เล่มที่ ๑ และเล่มที่ ๒ รวบรวมโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกศินี หงสนันท์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิพัฒน์ ไทยอารี และอาจารย์ ชุตินา วงศ์วิเศษ สถาบันวิจัยสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๑.

^๒Uekusa Masu, Public Enterprise in Japan, 1977.

เกินร้อยละห้าสิบ และทำการศึกษารัฐวิสาหกิจที่ควบคุมโดยรัฐบาลกลาง และมีสำนักงานใน
เขตกรุงโตเกียวจำนวน ๖๔ แห่ง เนื่องจากว่าในจำนวนนี้เป็นรัฐวิสาหกิจที่มีความสำคัญต่อ
ระบบเศรษฐกิจแทบทั้งสิ้น โดยทำการคัดเลือกรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในขอบเขตการศึกษา ๒๕ แห่ง
แต่มีรัฐวิสาหกิจเพียง ๑๗ แห่ง ที่มีขอบเขตของกิจการเกี่ยวข้องกับ การประหยัดเงินตราต่าง
ประเทศสุทธิ หลักเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ

๑. ถือเอากิจกรรมของรัฐวิสาหกิจที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ โดยทำการ
ปรึกษาและได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ Akira Ohnishi และอาจารย์ Noboru Yamamoto
และทำการคัดเลือกรัฐวิสาหกิจที่มีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจมากกว่าโดยเปรียบเทียบ

๒. ถือเอาความสัมพันธ์ของรัฐวิสาหกิจที่มีกิจกรรมเกี่ยวข้องกับภาคต่างประเทศ
โดยทำการศึกษาถึงลักษณะโดยทั่วไป เช่น หน้าที่และขอบเขตการทำงาน แล้วทำการคัดเลือก
รัฐวิสาหกิจที่มีความสัมพันธ์กับภาคต่างประเทศมากกว่าโดยเปรียบเทียบ

และได้ทำการศึกษาในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๑๑ (ปีงบประมาณของญี่ปุ่น เริ่ม
๑ เมษายน แต่ได้ทำการจัดเก็บตัวเลขตามปีงบประมาณของไทย) โดยแบ่งการศึกษาออก
เป็นสองระยะเช่นเดียวกัน และทำการแบ่งแยกประเภทของรัฐวิสาหกิจตามสาขางานที่ปฏิบัติ
เช่นเดียวกับรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย โดยถือหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ การศึกษารัฐวิสาหกิจในประเทศทั้งสอง จะทำการศึกษาเฉพาะในส่วน
ที่มีผลกระทบต่อ การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิโดยตรงเท่านั้น

๑.๓ ลำดับการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แบ่งการศึกษาเป็น ๔ ตอน ดังต่อไปนี้

- ๑. สภาวะดุลการชำระเงินในประเทศไทยและญี่ปุ่นในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๑๐-
๒๕๒๑
- ๒. ความสำคัญของระบบรัฐวิสาหกิจไทยและญี่ปุ่นที่มีผลกระทบต่อดุลการชำระเงิน
- ๓. วิธีการประเมินผลการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจ
ไทยและญี่ปุ่น
- ๔. ทดสอบข้อสมมติฐาน และ

๕. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ระบบรัฐวิสาหกิจไทยและญี่ปุ่น มีผลกระทบต่อ
ดุลการชำระเงิน

๑.๔ ข้อสมมติและสมมติฐาน

ข้อสมมติของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีดังต่อไปนี้

ระบบรัฐวิสาหกิจไทย

๑. โครงสร้างการกลั่นน้ำมันของโรงงานกลั่นน้ำมันซิมิทในช่วงปีงบประมาณ
๒๕๑๐-๒๕๒๑ ไม่เปลี่ยนแปลง นั่นคือ กรรมวิธีในการผลิต ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และต้นทุน
คงที่ (Fixed Cost) ของการผลิตไม่มีการเปลี่ยนแปลง

๒. ชาวต่างประเทศที่ก่อให้เกิดรายได้ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กับ
ชาวต่างประเทศที่ใช้บริการของ บริษัทสหโรงแรมและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำกัด
เป็นคนละประเภทแยกออกจากกันได้

๓. เทคโนโลยี (Technology) ในการผลิตไม่เปลี่ยนแปลง นั่นคือ ในช่วงที่ทำการ
การศึกษา รัฐวิสาหกิจใช้เทคโนโลยีในการผลิตเหมือนเดิม

ภายใต้ข้อสมมติเหล่านี้ ได้ตั้งสมมติฐานคือ ระบบรัฐวิสาหกิจไทยมีผลกระทบต่อ
การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นลบ (Negative Effect on Net Foreign
Exchange Savings and Earnings) ภายใต้เงื่อนไขที่ว่ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่
(All Other Things Being Equal) เช่น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
เป็นต้น

ส่วนระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีข้อสมมติดังนี้

๑. รัฐวิสาหกิจที่ทำการคัดเลือกมานั้น สามารถเป็นตัวแทนของระบบรัฐวิสาหกิจ
ได้อย่างสมบูรณ์

๒. อัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการวิเคราะห์ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๑๓
คือ ๑๖.๗๘๕๑ เยน เท่ากับ ๑ บาท ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๑๔-๒๕๒๐ คือ ๑๔.๓๐๓๘ เยน
เท่ากับ ๑ บาท และปีงบประมาณ ๒๕๒๑ คือ ๘.๕๑๕๗ เยน เท่ากับ ๑ บาท^๑

^๑The Export-Import Bank of Japan, Tokyo.

๓. เทคโนโลยี (Technology) ในการผลิตไม่เปลี่ยนแปลง นั่นคือในช่วงที่ทำการศึกษารัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นใช้เทคโนโลยีในการผลิตเหมือนเดิม

ภายใต้ข้อสมมติ ได้ตั้งสมมติฐานคือ ระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีผลกระทบต่อ การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นบวก (Positive Effect on Net Foreign Exchange Savings and Earnings) ภายใต้เงื่อนไขให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ (All Other Things Being Equal) เช่น การเคลื่อนย้ายเงินทุนในรูปเงินกู้ เป็นต้น

๑.๕ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

๑. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณรัฐวิสาหกิจสาขาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดุลการชำระเงินของประเทศไทย